

H.2.3. Az ügyfelek által leggyakrabban fizetendő szolgáltatási díjak és illetékek mértéke

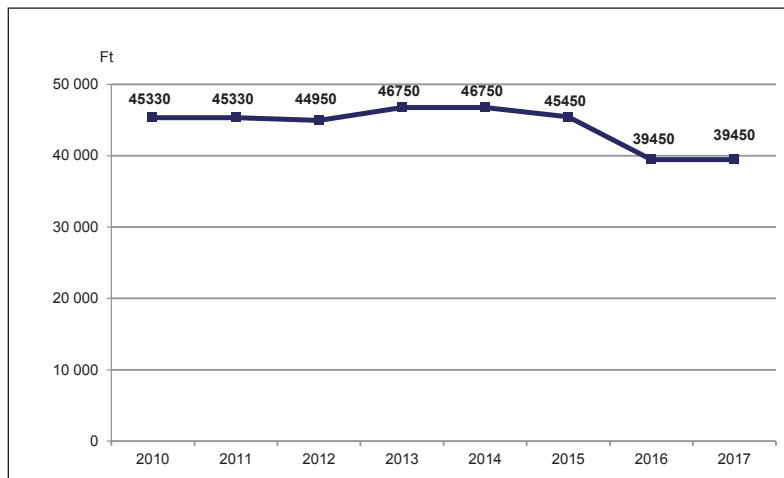
Bár az adminisztratív terhek mérésének közgazdasági modelljei jellemzően külön kategóriaként kezelik az eljárások során fizetendő díjakat, jelen, ügyfélterheket vizsgáló dimenzióba beleértjük az ügyfelek számára előírt igazgatási aktusok ellenértékének megfizetését is. Ennek oka, hogy az ügyfelek számára jóval direktebb teherként jelentkeznek a fizetési kötelezettségek, mint az egyéb, ügyintézésrel összefüggő költségek (például kiesés a munkából, utazás stb.).

Ezt felismerve a kormányzat az *Államreform 2.* bürokráciacsökkentési program keretében előírta az ún. „állami rezsicsökkentést”, amelynek megvalósulásával első ütemben éves szinten 10 milliárd

Ft értékben csökkent az eljárási díjkból származó állami bevétel 2016. január 1-jétől. Az állami rezsicsökkentés második ütemében, 2017. március 16-tól húsz olyan eljárási illeték és igazgatási szolgáltatási díj szűnt meg, amely az állampolgárok és vállalkozások széles körét terhelte. Díjmentessé vált egyebek mellett a 65 év fölötti állampolgárok útlevelének kiváltása, az elektronikus, nem hiteles tulajdoni lap évenkénti kétszeri lekérdezése, az anyakönyvi kivonat kiállítása és a családi otthonteremtési kedvezmény (csok) igényléséhez szükséges igazolás. A vállalkozásoknak ingyenessé vált a cégalapítás, és megszűntek egyéb, cégalapítással kapcsolatos költségek is.

Megjegyzendő azonban, hogy más közpolitikai megfontolások nem az igazgatási szolgáltatások ügyfelek által fizetendő díjainak eltörlését ajánlják, hanem azok igazságosabb eloszlását. Eszerint a szolgáltatásnyújtás költsége nem a teljes adófizető társadalmat terhelné – mint a jelen szabályozás szerint –, hanem azokat, akik közvetlen előnyt élveznek az adott hatósági eljárás eredményéből, például gépjárművet vesznek, külföldre utaznak, ingatlant vásárolnak stb.

Az indikátor számításánál a 10 leggyakrabban igénybe vett, díjfizetéssel járó ügýtípust vettük alapul, 2010-et bázisévnek tekintve. Ezen „ügykosár” tartalma nem azonos tehát a H.2.1. indikátorhoz használt szolgáltatások körével. A mintába egyrészt bekerültek más ügykörök, illetve nem

Forrás: Magyar Közlöny

kerültek be a 2010-ben már illeték- és díjmentes eljárások. Az indikátor tehát az ügyfélterhek közül a közvetlen költségként felmerülő fizetési kötelezettségeket veszi számba (például a postai ügyintézés költségét nem) a következő eljárások esetében: vezetői engedély meghosszabbítása (4000 Ft), gépjárműátírás (12 000 Ft), személyi igazolvány cseréje (0 Ft), ingatlanbejegyzés (6600 Ft), jármű ideiglenes kivonása (2300 Ft), húsvizsgálat (800 Ft), oktatási igazolvány (0 Ft), útlevél (7500 Ft), tulajdoni lap-másolat (6250 Ft), erkölcsi bizonyítvány (0 Ft) kiállításával kapcsolatos eljárások. (Zárójelben a 2016–2017-es díjtételek.) A tulajdoni lap esetében meg kell említeni, hogy az elektronikus ügyintézés népszerűsítése érdekében 2017. március 1-jével vezették be azt a kedvezményt, hogy az Ügyfélkapu segítségével a Földhivatal Online szolgáltatás igénybevételével évente két alkalommal az elektronikus, nem hiteles tulajdoni lap lekérdezése ingyenes.

Az elmúlt évek statisztikája a díjtételeknél bizonyítja, hogy 2010 és 2015 között elenyésző mértékben növekedtek a fizetendő díjtételek. Ezt követően 2016-ban azonban egy nagyarányú csökkenés következett be: 45 450 Ft-ról 39 450 Ft-ra csökkent a fenti eljárásokosár együttes költsége néhány eljárás térítésmentessé válásával. 2017-ben is eltöröltek több díjtételt, azonban a vizsgált díjtételekben változás nem következett be. Ez alól az egyetlen kivétel, hogy az útlevél kiváltása 65 éves kor felett ingyenessé vált.

A fizetendő díjak mértékének változása 2010 és 2015 között az inflációs árszínvonal-növekedés alatt maradt, 2016-ban pedig jelentősen csökkent, és nem változott az elmúlt egy évben.